



Handreiking NVKG - AUTORIJDEN MET DEMENTIE

Achtergrond

Op het moment dat u bij iemand de diagnose dementie stelt en uw patiënt in het bezit is van (minimaal) een rijbewijs B, is het belangrijk dat u als behandelend arts uw patiënt informeert over de geldende wet- en regelgeving omtrent autorijden bij dementie.¹ Omdat er in de dagelijkse praktijk onduidelijkheid bestaat over de wet- en regelgeving en de werkwijze van het CBR, heeft de Commissie Kwaliteitszaken deze handreiking opgesteld.

Er volgt eerst een uitleg van de normale procedure bij het verlengen van het rijbewijs vanaf 75 jaar. Daarna volgt uitleg over hoe te handelen bij uw patiënt met een diagnose dementie of MCI.

Normale procedure bij verlengen van het rijbewijs vanaf 75 jaar.

Personen met een rijbewijs B dienen zich vanaf hun 75e levensjaar, indien zij hun rijbewijs willen verlengen, verplicht medisch te laten keuren door een keuringsarts.²

Als eerste stap moet de betreffende persoon zelf een gezondheidsverklaring invullen. Dit kan via www.mijn-cbr.nl. De gezondheidsverklaring dient naar waarheid te worden ingevuld, en te worden opgestuurd naar het CBR. Daarna ontvangt de persoon een bericht van het CBR om een afspraak te maken bij een keuringsarts voor de ouderenkeuring.

Bij de keuring beoordeelt een algemeen keuringsarts of er medische beperkingen zijn die van invloed kunnen zijn op de rijgeschiktheid. Een verplicht onderdeel van de keuring is de OPS-observatiemethode, waarbij op basis van observaties tijdens de keuring een inschatting van het cognitief functioneren wordt gemaakt.

Aanvullend kan nog een 'rijtest praktische geschiktheid' nodig zijn. Een rijtest kan plaatsvinden bij afwijkingen op het domein 'zien', 'doen' of 'denken'. De rijtest wordt vooral uitgevoerd als niet direct duidelijk is of een persoon wel of niet rijgeschikt is.

Een rijtest is in principe gratis en wordt meestal uitgevoerd in de eigen auto. Een deskundige 'praktische rijgeschiktheid' van het CBR maakt met de patiënt een proefrit. Er wordt bekeken of de persoon nog voldoende rijgeschikt is.

Bij vastgestelde dementie

Personen met een zeer lichte (CDR 0,5) of lichte vorm (CDR 1) van dementie kunnen geschikt worden verklaard voor rijbewijzen van groep 1 (motor, auto, tractor). Personen met een matige (CDR 2) of ernstige (CDR 3) vorm van dementie zijn altijd ongeschikt.

Personen met zeer lichte of lichte vorm van dementie kunnen alleen geschikt worden verklaard als de rijbevoegdheid wordt beperkt tot privégebruik, dus niet als bijvoorbeeld taxichauffeur of koeriersdiensten. Personen bij wie de diagnose dementie is gesteld zijn per definitie ongeschikt voor rijbewijzen van groep 2 (categorie C (vrachtwagen), D (bus) en CE/DE (aanhanger bij respectievelijk vrachtwagen en bus)).³

¹ <https://www.cbr.nl/nl/voor-artsen/nl/patienten-voorlichten/moet-ik-mijn-patient-melden-bij-twijfels-over-de-geschiktheid>

² Wegenverkeerswet en 'Regeling eisen geschiktheid 2000'

³ Artikel 8.6.1 Regeling eisen geschiktheid 2000 (<https://wetten.overheid.nl/BWBR0011362/2025-04-01>)



Procedure bij een nog geldig rijbewijs

Is het rijbewijs bij het stellen van de diagnose dementie nog geldig? Dan is uw patiënt niet wettelijk verplicht om deze diagnose te melden bij het CBR.² Wel of niet melden is in principe de eigen verantwoordelijkheid van de patiënt. Er is echter wel een morele plicht om een gewijzigde gezondheidstoestand te melden wanneer deze van invloed is op de rijgeschiktheid.

Als uw patiënt dementie heeft met ernst CDR 0,5-1, adviseert u uw patiënt om de diagnose dementie te melden bij het CBR om de rijgeschiktheid te laten beoordelen. Het is dan optioneel om voor uw patiënt een 'Rapport van de Specialist' ('dementie of MCI) voor het CBR in te vullen ([Artsenformulieren en keuringsverslagen - CBR](#)).

Melden van dementie doet uw patiënt door het indienen van de gezondheidsverklaring. Daarop beantwoordt hij of zij dan de vraag over dementie met 'ja'.

Verzekering

Heeft uw patiënt een geldig rijbewijs, dan mag uw patiënt blijven rijden zolang hij/zij nog geen negatieve beoordeling heeft ontvangen van het CBR.

Wijs de patiënt erop de polisvoorwaarden van de autoverzekering te controleren. Bij sommige verzekeraars kan een diagnose dementie ertoe leiden dat geen of slechts beperkte verzekeringsdekking bestaat. De verzekeraar kan dan weigeren schade te vergoeden wanneer de patiënt betrokken raakt bij een verkeersongeval.

Bij twijfels of zorgen over de veiligheid van het autorijden is het raadzaam om in gesprek erop aan te sturen dat uw patiënt niet rijdt tot de beoordeling van het CBR heeft plaatsgevonden.

Geschiktheidstermijn

Indien een persoon geschikt wordt bevonden voor deelname aan het verkeer is de geschiktheidstermijn één jaar. In uitzonderingsgevallen kunnen personen met een zeer lichte vorm van dementie (CDR 0,5) geschikt worden verklaard voor een termijn van maximaal drie jaar.

Andere mogelijkheden indien iemand zich niet vrijwillig meldt bij CBR:

Indien een patiënt zich niet meldt bij het CBR, maar familie of andere directe naaste wel ernstige zorgen heeft over de rijgeschiktheid van persoon, is er een mogelijkheid dat zij een officiële melding bij het CBR maken. Het beste kunnen deze naasten een brief met informatie van de medisch specialist of huisarts meesturen, mits deze in hun bezit is. Ook als behandelend arts kunt u deze melding bij het CBR indienen, hierbij doorbreekt u wel uw beroepsgeheim. Dit is alleen in uitzonderlijke gevallen (acuut, ernstig gevaar) toegestaan.

Na ontvangst van de melding wordt deze beoordeeld door een arts van het CBR. Wanneer de melding als voldoende beschouwd wordt, beoordeelt deze of er direct een Mededelingenprocedure opgestart wordt of dat er aan betrokkene eerst gevraagd wordt om een Gezondheidsverklaring in te dienen.

Voor de tarieven van een mededelingenprocedure en de kosten van het specialistisch onderzoek verwijzen wij u naar de website van het CBR; <https://www.cbr.nl/nl/service/nl/tarieven>.



Bij Mild Cognitive Impairment

Hierover staat niet concreet iets opgenomen in de wet, zij vallen het meest waarschijnlijk onder paragraaf 8.6.2. 'Overige cognitieve stoornissen, anders dan dementie van de 'Regeling eisen geschiktheid 2000''.

In de richtlijn Mild Cognitive Impairment is het volgende advies opgenomen: vanuit professioneel perspectief zou bij sommige patiënten met een MCI aangestuurd kunnen worden op het staken van het autorijden of het insturen van een Gezondheidsverklaring naar het CBR. Met name wanneer er in het neuropsychologisch onderzoek duidelijk visuoconstructieve en executieve functieproblematiek naar voren komt of indien de heteroanamnese eenduidig is over veranderend rijgedrag en bijvoorbeeld problemen in het doen van dubbeltaken.⁴

Het CBR behandelt een casus met MCI op dezelfde wijze als met dementie, dus met een specialistische keuring en rijtest.

Disclaimer:

De NVKG heeft de grootst mogelijke zorg besteed aan de inhoud van deze handreiking. Desondanks kunnen onjuistheden of onvolledigheden niet geheel worden uitgesloten. De NVKG aanvaardt geen aansprakelijkheid voor directe of indirecte schade, in welke vorm dan ook, die voortvloeit uit of verband houdt met het gebruik van de informatie in dit document. Alle in deze handreiking opgenomen informatie, waaronder teksten, grafieken, tabellen en afbeeldingen, is eigendom van de NVKG. Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de NVKG is het niet toegestaan deze informatie, in welke vorm dan ook, te verveelvoudigen, openbaar te maken of te verspreiden.

⁴ Richtlijn Dementie en lichte cognitieve stoornissen (Mild Cognitive Impairment, MCI)